

Сталінські КАДРИ

Орган парткому, ректорату, комітету ЛКСМУ, профкому і місцевому Харківському ордена Трудового Червоного Прапора державного університету імені О. М. Горького

№ 27 (862) Понеділок, 10 вересня 1956 р. Ціна 20 коп.

Усунути неполадки

Перше вересня університет зустрів добре підготовленим до нового навчального року.

Але на деяких факультетах ще спостерігаються неполадки в організації навчання. Так, на фізико-математичному факультеті розклад занять першого вересня був тільки в чорновику. Не були визначені номери аудиторій, в яких повинні були проходити заняття тієї

чи іншої групи. Та й самі аудиторії зустріли студентів непривітно. В деяких не вистачало стільців для всіх студентів, не були навішені дошки.

Декани, партійні і комсомольські організації факультетів повинні ще раз перевірити стан навчання, виявити неполадки і прийняти міри для їх усунення.

Ф. СТОЖАРОВ.

Наші міжнародні зв'язки

до нас надходять саме через це об'єднання. Часто звертається також з проханням вислати ту чи іншу книгу для закордонних організацій або окремих учених Державної бібліотеки СРСР імені В. І. Леніна. Наші учені охоче надсилають свої праці зарубіжним колегам.

Заслужений діяч науки УРСР професор М. А. Ізмайлов лише останнім часом надіслав відтиски чотирьох статей доктору С. Кейтесу — науковому співробітнику Лабораторії Кюрі Радіоактивного інституту у Франції, відтиски двох статей про термодинамічні властивості електродів в неводних розчинах, надрукованих в «Журнале фізической химии» Академії наук СРСР, англійському хіміковому доктору Е. А. С. Ковеллу.

Завідуючий кафедрою загальної хімії університету доцент О. Т. Давидов надіслав відтиски останніх своїх праць про дослідження органічних і мінеральних адсорбентів співробітнику «Пермутит Компані» доктору С. Калману (США). Крім того, цість статей з теорії обмінної адсорбції кілька місяців тому він надіслав професорові Цюрихської технічної вищої школи (Швейцарія) К. Гутшнекеру.

В Англію і США порядком книгообміну надіслано останні випуски Трудів хімічного факультету і науково-дослідного інституту хімії. У деякі капіталістичні країни надіслана книга заслуженого діяча науки УРСР професора Є. С. Хотинського «Курс органічної хімії»; цей же курс видано китайською мовою.

Особливий інтерес до праць наших математиків проявляють в США. Останнім часом до Сполучених Штатів Америки надіслано такі книги: А. К. Сушкевич «Теорія чисел», Н. І. Ахїєзер «Академік С. Н. Бернштейн і його праці з конструктивної теорії функцій», Д. З. Гордєвський «К. А. Андреев — видатний російський геометр», останні випуски Учених записок. Надіслано також другий том

скається тепла південна ніч. Засвітилися перші зорі. З поля поверталися колгоспники, що запізналися, поступово стихав шум машин, десь весело розливалася гармошка. Тепер можна піти в кіно. Сьогодні «Сказание о земле сибирской».

— Знаєш, Алла, кожний раз, коли я дивлюся цю картину, я все більше захоплююся могутньою красою Сибіру, — задумливо говорить Катя Воцана.

Чесно трудилися влітку на колгоспних полях студенти

З перших днів нового навчального року в комсомольських групах почалися звітно-виборчі збори. Студенти обговорюють підсумки роботи за минулий навчальний рік, викривають недоліки, ставлять завдання на майбутнє, обирають керівні органи первинних організацій. Вже пройшли звітно-виборчі збори в більшості груп економічного і філологічного факультетів.

В перший день

Останній рік навчання в університеті почали наші п'ятикурсники. Вже давно обрані теми дипломних робіт, дехто вже зробив чималу долю роботи. Зовсім небагато лекцій залишилось прослухати в університетських аудиторіях, які стали такими знайомими і рідними.

Можливо, саме через це таку рідно було на п'ятому курсі філологічного факультету в перший день занять. З великою увагою слухали студенти лекцію доцента Слабого з історії філософії; курс мовознавства почав читати доцент Фінкель.

О. КУЗІН.

В СТЕПАХ КАЗАХСТАНУ розгорнулася битва за хліб. Трудівники республіки зобов'язалися здати державі 1400 мільйонів пудів добірного зерна. Серйозні завдання стоять і перед хліборобами Кокчетавської області, яка входить в число п'яти областей, де освоєно величезні масиви цілинних земель. Вони здадуть державі 165 мільйонів пудів золотистої казахстанської пшениці. Виконати свої зобов'язання хліборобам Кокчетавської області допоможуть молоді патріоти Харківщини, адже вони самовіддано трудяться на цілинних землях.

Студенти державного університету імені О. М. Горького разом з робітниками радгоспу «Західний» активно включились в збирання врожаю, борючись за те, щоб поля господарства дали не менше трьох мільйонів пудів хліба.

Ні вдень, ні вночі не стихає гуркіт моторів у безмежних просторах радгоспу. За важелями тракторів і за штурвалами комбайнів можна зустріти харківських студентів. Впевнено веде агрегат Євген Луценко із університету, помічником комбайнера працює Михайло Воробйов.

Всі бажають швидше завершити збирання хліба. В ці дні зерно широким потоком йде на заготівельні пункти. Від зорі до зорі не стихає робочий ритм в степу. А коли на землю лягають сутінки, в нього вплітається весела молодіжна пісня, звуки баяна, дзвінкий дівочий сміх.

В. ГОСТЕВ, секретар Харківського Обкому ЛКСМУ. («Ленінська зміна»).

Заслужене право

В цей день пішоходи мимоволі звертали увагу на високого юнака, що з таким впевненим виглядом крокував по вулицях міста, — у нього було щасливе обличчя. Та як не бути щасливим? Адже з сьогоднішнього дня він, Микола Філатов, — студент першого курсу радіофізичного факультету університету.

Ще в 1954 році, закінчивши Шебекінську середню школу № 1 Білгородської області, Микола вирішив вступити в університет. Але не вдалося пройти по конкурсу. Навіть страшилувати годі було: «Що робити?» Але питання вирішилось швидко і вірно. «В університет я все рівно потраплю, а поки що — допоможу його будувати».

І Микола Філатов різноробочим прийшов на будівництво, де так потрібна була кожна пара робочих рук. Через місяць він вже добре справлявся з роботою асфальтувальника, а незабаром оволодів ще однією професією — арматурника.

Працював Микола самовіддано, з любов'ю. 120—150 процентів — ця цифра була звичним показником його виробітку.

Весь вільний час молодий робітник віддавав навчанню. Знов і знов повертався він до підручників, задач і

прав. Уважно прислухався він до порад університетських викладачів. Відпочинком для Миколи було збирання і розбирання приймачів. «Хіба ви не розумієте, як це цікаво!».

І ось пройдемо «екзаменаційні хвилювання». Товариші по роботі гаряче поздоровляють, а йому самому навіть це трошки не віриться, що здійснилась велика заповітна мрія.

Правда, ще далеко не все в порядку. Так, наприклад, поки що ніде жити. Комендант гуртожитку будівників досить зрозуміло натякнув, що час звільнити кімнату, а в студентському гуртожитку місця поки немає. Дуже важко конспектувати, ніяк не встигаєш писати, важко виділити в розповіді викладача головне.

Але всі ці труднощі тимчасові. Микола упевнений в цьому. Вже прослухані перші лекції доцента Костіна і професора Бланка, вже кипучий ритм університетського життя стає звичним для нього.

А коли лекції проходять в своєму корпусі, хороше хвилювання, гордість мимоволі охоплює його. І не даремно. Право бути студентом Микола Філатов заслужив ділом.

Л. МЕЖОВА.

Хороше зроблено діло

НАРИС

ДЕНЬ ХИЛИВСЯ до вечора. Оля підняла голову, розігнула натомлену спину і озирнулася в бригаді ніхто не відставав. Швидко працюють засмагли руки, низько опущені голови, уперто стиснуті губи. Здавалось, що тільки одна думка пронизувала мозок: «Швидше, швидше! Треба закінчити норму до темноти».

Оля посміхнулася про себе: «Хороші дівчата, веселі, дружні. Такі не підведуть».

— Кінчаємо, чи що? — весело крикнула вона.

— Здається, — почувся у відповідь.

Норма прополки рядків кукурудзи була виконана. Оля Мужичка — студентка четвертого курсу філологічного факультету з бригадою дівчат закінчувала трудовий день.

го радгоспу Херсонської області разом з ними трудилися 87 студентів — філологів. Пололи кукурудзу, цибулю, буряки. В перші дні з незвички доводилось важко: на руках з'явилися водянки, спину боляче розігнути, до того ж нещадно палило сонце. Здавалось, що далі працювати неможливо, хотілося лягти і не рухатися. Але можна тільки позаздрити тій упертості, з якою працювали студенти.

Як і в будь-якій справі, знайшлися передовики. Добре працювали студентки Ємельянова, Орлова, Інна Петрова, Мужичка, Серєда. Закінчено трудовий день. Чим же зайнятися? Ну, звичайно, треба з'їздити на Дніпро (повезло, що зовсім близько річка та ще яка!) Після палючого сонця висо-

кий берег, ізумрудна вода — що може краще відновити сили? Хочеш, — закритиши очі, кидайся в обійми чудового Дніпра, він швидко поверне свіжість; а хочеш — розтягнись на вершині скали, це також дуже приємно. Непогано покататися і на човні. «Ех, жалко тільки, що немає вудочок!».

Але вечір — це не тільки Дніпро. Любителі спорту сьогодні влаштували товариську зустріч з волейбола між студентами і збірною командою радгоспу. Гра тільки почалася, а рахунок вже відкритий. 3:1. Ведуть наші. Болільники бурхливо виражають свою радість:

— Інка, бий! Ех, прогавила!

— Зараз вона два рази заб'є замість пропущеного — жартує хтось.

Над радгоспом тихо спу-

філологічного факультету. Щоправда, були і зриви. Не можна пройти повз той факт, що хлопці (а їх було шість чоловік) одного разу у повному складі... не з'явилися на роботу. Потім вони визнали свою помилку, але слід би гостро засудити цей вчинок, чого наші комсомольці не зробили. Можна було краще організувати і масову роботу серед студентів під час їх перебування в колгоспі. Це треба буде врахувати на майбутнє.

В. СТРАЖНИКОВА (наш кор.).

Чого треба досягти в комсомольській роботі

ЗАВЖДИ ПАМ'ЯТАТИ ПРО МАЙБУТНЕ

На питання, чому в тебе «трійка», від школяра часто можна почути: «Не люблю літературу» або «Не люблю математики». Це, можливо, в якійсь мірі зрозуміло.

Але ми — не школярі. Кожний з нас обрав уже для себе дорогу в життя. Ми готуємося стати спеціалістами чітко визначеної галузі. І якщо зараз одержуємо «3» і навіть «2», то вже ніяких виправдань бути не може.

Якщо ти вчишся на «трійки», то і спеціаліст з тебе вийде посередній. І ось мені здається, що боротися за високу успішність комсомольська організація повинна саме по такій лінії — погано вчишся, значить, будеш поганим спеціалістом, а такі Батьківщині не потрібні. Мені здається, що на наших зборах, засіданнях, бюро, присвячених навчанню і успішності, завжди повинні бути присутнім майбутнє. Хай комсомольська організація невтомно пояснює кожному своєму члену, що вчиться він для того, щоб знання свої віддати народу, принести йому користь.

І. МУРОМЦЕВ,
студент 5-го курсу філологічного факультету.

З таким питанням звернулися ми до кількох студентів. Сьогодні публікуються відповіді трьох товаришів. Редакція звертається до всіх комсомольців університету з проханням поділитися і своїми думками з цього приводу.

ЦЕ ТАКОЖ

СПРАВА КОМСОМОЛЬСЬКА

Інколи буває так. Сидить поруч з тобою в аудиторії студент. Звичайний хлопець чи дівчина. Не дуже активно приймає участь в громад-

ському житті, відвідує збори, але на них мовчить. На вечори ж курсові, факультетські не ходить ніколи. Та й на курсі в нього друзів немає. «Двійок» не одержує, значить, в центрі уваги не знаходиться.

Чим він живе? Чим цікавиться? Хто його чи її друзі? Ніхто не знає.

А потім, на п'ятому курсі, він відмовляється від призначення. Або раптом виявляється, що він в нетверезому стані хуліганів на вулиці, або що він пошляк і не хоче бачити і розуміти нічого красивого і простого. І ми говоримо — «прогляділи».

Так ось давайте не «проглядати». Ми всі відповідаємо за кожного нашого комсомольця. Хай не формально числиться людина членом нашого колективу. Хай він живе, радіє і працює разом з ним, а не хоче — треба примусити. Адже і на твоєму курсі, мабуть, знайдеться такий студент.

І. ШИРОКОРАД,
член комітету комсомолу.

Контроль за виконанням доручень — на повістку дня

Четвертий рік учуся я в університеті, четвертий рік стою на обліку в університетській комсомольській організації. Не буду, звичайно, перераховувати всього, що зроблено за цей час, як росте і міцніє наш колектив, а разом з ним і ми.

Але на питання, чого треба досягти в комсомольській роботі, мені хочеться сказати ось що.

Здається, і не тільки мені, що багато в нас все ще робиться формально. Особливо ось такий формальний підхід існує у ставленні до комсомольських доручень.

Як правило, на протязі перших двох тижнів занять

комсомольськими дорученнями «охоплені» всі. В тому і справа, що «охоплені», — навіть слово віддає бюрократизмом. А ось як ці «охоплені» працюють, чи працюють взагалі — в основному ніхто не цікавиться. По-моєму, регулярний контроль, звіт про виконання дорученої справи повинні стати одним з центральних питань нашої комсомольської роботи.

Адже по тому, як товариш ставиться до громадських обов'язків, з волею він працює, чи тільки збути б з рук, — можна судити багато про що. Можна вчасно прийти на допомогу, можна уміло і цікаво на комсо-

мольсько-молодіжних годинах і навіть зборах пропагувати досвід кращих.

Наші комсомольські доручення — це наша участь у великому, багатогранному житті. Як же можна не слідкувати за тим, як комсомолец виконує це доручення, чи віддається він цій справі всією душею, всім серцем, чи віддає йому тільки жалюгідні частки його? Комсомольське доручення — важлива форма ідейно-політичного виховання. Найсерйозніше ставлення до нього — наш обов'язок.

С. СПОКОЙНА,
студентка IV курсу економічного ф-ту.

Першокурсникам — увагу

Мені хочеться розповісти про деякі приклади в житті своєї групи (тепер п'ятий курс філологічного факультету, група «В»). Коли ми прийшли в університет, не знали з чого почати роботу, як і коли проводити те чи інше міроприємство. Багато питань виникло і в процесі навчання, адже ми не мали і уяви, що і як конспектувати, як готуватися до семінарських занять. Перед нами виник ряд інших питань, що вимагали свого негайного вирішення.

І ось тоді на допомогу нам прийшли студенти старших курсів. Вони допомогли нам вибрати комсорга групи, провели бесіду про те, як треба конспектувати лекції, по-товариськи поділитися з нами досвідом підготовки до семінарських занять, розповіли, як треба працювати з рекомендованою літературою.

Нам потрібна була допомога старших товаришів і в організації громадської роботи. Так, в середині першого семестру наша група провела спільний вечір з однією з груп п'ятикурсників. Вечір закріпив нашу дружбу з старшими товаришами.

Під кінець семестру, під час сесії ми вже могли бачити результати своєї роботи. Вся група адала екзамен тільки на «добре» і «відмінно». Відчувалось, що у нас вже сформувалася дружний комсомольський колектив.

Такі приклади в університеті не

поодинокі. Вони мають місце на всіх факультетах. Харківський університет має хорошу традицію — з перших же днів навчання оточити студентів-першокурсників увагою, вчасно подати їм потрібну підтримку і допомогу, якомога скоріше ввести їх в багатотисячну дружну сім'ю студентів.

Робота з студентами перших курсів — почесний обов'язок факультетських комсомольських організацій. Досвід попередніх років показує, що від того, як комсомольський актив зуміє організувати роботу на перших курсах, багато в чому залежить їх навчання, життя і робота. Там, де з перших же днів створюється дружна комсомольська група, де комсомольці принципово вирішують назрілі питання навчання, громадського життя і побуту, немає місця для скуки, бездіяльності, порушення трудової дисципліни.

В цьому році перед комсомольськими організаціями стоять ще більш серйозні завдання по роботі з студентами перших курсів. В найближчі дні треба направити туди кращих студентів з старших курсів для того, щоб вони провели бесіди по ознайомленню першокурсників з університетом взагалі, з роботою громадських організацій. Треба, щоб товариш, який проводить бесіду, зупинився на фактах і прикладах з життя свого факультету, свого курсу чи групи. Старші товариші повинні чуйно поставитись до всіх питань, які,

безсумнівно, виникнуть у першокурсників.

Особливо серйозні завдання стоять перед комсомольськими бюро факультетів у справі проведення виборчих комсомольських зборів на перших курсах. За проведення цього важливого міроприємства повинні взятися безпосередньо секретарі факультетських комсомольських бюро.

Треба продовжити хорошу університетську традицію — на протязі двох перших тижнів провести вечори зустрічі першокурсників з студентами старших курсів. Ці вечори треба добре підготувати, додати того, щоб вони пройшли не тільки весело, а й цікаво.

В роботі з студентами перших курсів часто допускаються грубі помилки. Основним недоліком часто тут являється черезмірне перевантаження студентів різними дорученнями, міроприємствами. Така погана практика інколи підтримується навіть деякими секретарями комсомольських бюро факультетів.

Студенти-першокурсники охоче беруться за виконання комсомольських доручень, які їм дають. Однак не можна зловживати, адже це інколи впливає на успішність, веде до помилок в роботі.

Роботу на перших курсах не можна відкладати «на потім». Її треба розпочати зараз. Першокурсники чекають і уваги і допомоги від своїх старших товаришів.

В. БАЙКОВ,
член комітету комсомолу.

В БЕСІДІ З НАШИМ КОРЕСПОНДЕНТОМ

До учбового року готові

Як повідомила нашому кореспонденту завідуюча відділом тов. Цикаловська, учбова бібліотека університету в усіх своїх трьох філіалах готова до обслуговування читачів у новому навчальному році. В книгосховищах всі книги на своїх місцях, взяті на облік підручники, проведена підготовка до розподілу їх по курсах і групах.

В цьому році буде здійснено новий порядок забезпечення студентів підручниками. Видача підручників буде проводитися по спеціальних талонах через старост груп. Раніше підручники видавалися по списках, і це часто зволікало роботу, вносило плутанину. Тепер в бібліотеці староста групи чи курсу одержить талон і розподілить їх в групі. За цим талоном студент і одержить в бібліотеці той чи інший підручник, учбовий посібник.

Бібліотека володіє зараз значно більшим фондом книг. Закуплена і роздана по філіалах нова учбо-

ва література. Поповнились фонди бібліотеки в зв'язку з приєднанням до університету історичного, географічного та біологічного факультетів Харківського педінституту. Література ця прийнята на облік і завезена в бібліотеку.

До початку нового навчального року працівники бібліотеки підготували виставки на теми «Як працювати над книгою», «Іван Франко (до 100-річчя з дня народження)» та інші. Бібліографи готують матеріал для бесід зі студентами перших курсів на тему: «Самостійна робота з бібліографічними показниками та каталогами».

В читальних залах бібліотеки вже є і нові підручники, і нові журнали, і свіжі газети. Бібліотека готує також пересувки з підручників, учбової літератури та періодики для студентських гуртожитків.

На фото: студенти в читальному залі ЦНБ.

Як я провів свою літню відпустку

Свою літню відпустку я ки були дуже плідно провів не у відпочинку, а в любивій праці — адже це були закінчені.

В серпні я відвідав Керч, де познайомився з розкопками професора Московського університету В. Д. Блаватського. Він проводив роботи на північному схилі гори Мітрідата, де був відкритий стародавній будинок з колодязем і рядом приміщень. Була знайдена мармурова жіноча голівка прекрасної роботи III сторіччя до нашої ери і частину мармурового крісла (тут децьо метрів кожний; глибина розкопки досягала 6 метрів).

Виявилось, що вся територія міста була укріплена шляхом так званих «шарових субструкцій», тобто при допомозі шарів глини і поділу, що чергуються між собою; від оборонної стіни заклали каміння — невелика кількість на місці, а інші розкидані. Ми виявили хороші знахідки VI і V сторіч до нашої ери, в тому числі прекрасна теракотова жіноча голівка VI ст., уламки прекрасно розфарбованого антефікса VI сторіччя (коник на покрівлі стародавнього храму), кріпофігурний келех з зображенням бога сонця Аполлона, який грає на лірі, та багато інших предметів VI ст. Взагалі розкоп-

ки були дуже плідно провів не у відпочинку, а в любивій праці — адже це були закінчені.

Видідав я також розкопки Тиритока та Німфея на південь від Керчі. Я відвідав також розкопки давнього міста вже римської епохи Ілурата. Місто добре збереглося, збереглися його бойові стіни і башти.

Із Керчі через Феодосію, Сімферополь, через Бахчисарай я проїхав в Севастополь, де відвідав давній Херсонес Таврійський. Тут я також детально ознайомився з розкопками.

Проф. К. ГРІНЕВИЧ.

Це високе чоло і спокійні очі, що дивляться з портрета, прямий ніс і енергійне, волюве підборіддя знайомі кожному ще з школи.

Іван Франко вийшов з простого народу, цілий вік свій піклувався про покращення його долі, він віддав батьківщині весь свій великий труд, все своє неспокойне життя.

...Я син народа,
Що вгору йде, хоч був
запертий в льох,
Мій поклик: праця, боротьба, свобода,
Я є мужик, пролог, не епілог.

Так сказав про себе великий Каменяр. Ці його слова стали вдалим епіграфом до великої ювілейної виставки, яка відкрилась нещодавно в Центральній науковій бібліотеці університету і відображує всю багатогранність життя і творчості Івана Яковича Франка.

Подовгу затримуються відвідувачі бібліотеки перед стендами виставки, і перед ними встає велична фігура видатного сина українського народу, крок за кроком прослідковують вони його життя і творчість.

Багата подіями біографія І. Франка. Три арешти, яких зазнав він, наклали глибоке тавро на все життя. Галицька реакційна інтелігенція того часу вбачала в Франкові злісного ворога Австрійської імперії, вірним слугою якої була сама. Чи ж могла вона допустити, щоб хлопський син, який зазнав трьох арештів, був допущений до викладання у Львівському університеті або став депутатом парламенту? Ії зусиллями ні того ні іншого не трапилось.

Але арешти були життєвою школою, хоч і тяжкою, для самого ув'язненого. Обриваються звільна всі пута,
Що в'язали нас з давнім життям,
заявляє Франко по виході з тюрми і цим самим ніби

Син народа

Переглядаючи стенди ювілейної виставки

приречує себе на тернистий шлях народного заступника.

На стенді біографічних матеріалів бачимо фотокопію справи № 672 Вченої ради Харківського університету про присудження Франкові вченого ступеня доктора російської словесності без подання і захисту дисертації. Ми переходимо до наступного стенда виставки, і перед нами — численні прозові твори Франка. Тут «Бориславські оповідання» і гостра сатира на тогочасні суспільні порядки, повісті «Борислав сміється», «Основи суспільності», «Захар Беркут».

«Довгі літа мав я спосібність, — пише І. Франко, — приглядатися тій страшній експлуатації, що, мов зараза, ширилася щораз далше, росте враз із зростом нужди і недостатків в народі, мав я спосібність оглядати й немало сумних наслідків її... Борислав виснає вздовж і вишир всі сусідні села, розжирає молоді покоління, сили, час, здоров'я і моральність цілих мас». І. Франко викриває хижаків, які наживаються на експлуатації, показує перші прояви організованої боротьби пролетарів проти капіталістів.

Поетична творчість Франка також проникнута ненавистю до всякої експлуатації і несправедливості. Поет пристрасно заявляє:

Я не люблю тебе,
ненавиджу, беркуте!
За те, що в грудях ти
ховаш серце люте,
За те, що кров ти п'єш,
на низьких і слабих
З погордою глядиш, хоч
сам живеш із них;
За те, що так тебе боїться
слабша твар;
Ненавиджу тебе за те,
що ти цар!

Казка для дітей солідного віку

Казки люблять всі. Дорослі і діти. Щоправда, одні люблять казки більше, інші менше. Одні люблять казки про королів і принцес, які сплять молодецьким сном, інші надають перевагу описам всіляких чарів із репертуару Василиси Прекрасної і Кіо.

Але є одна казка, якої не любить ніхто — ні дорослі, ні діти. Це казка «Про білого бичка». І відрізняється вона від інших тим, що маючи початок, не має в той же час кінця.

Поширено багато варіантів цієї казки. В нашому університеті існує варіант, що повіествує про літературну студію, молодіжне літоб'єднання на філологічному факультеті, в якому могли б працювати початкуючі літератори університету.

З року в рік обцяють, що літоб'єднання буде створене, але... віз і нині там. Так, що вищезадана казка в університетському варіанті читається так:

На одном собрании
Вынесли решение:
«Уделить внимание
Литоб'єдненню».
Гражданин ответственный
Заявил: «Товарищи!
Литоб'єдненние —
Помощь начинающим.
Потому не вредно бы
Записать в решение:
Создадим немедленно
Литоб'єдненние».
Год прошел.
Серьезные
Начались волнения,
Ведь опять не создано
Литоб'єдненние.
Снова на собрании
Вынесли решение
«Уделить внимание...».

і так далі з самого початку. Як кажуть, швидко казка кається, та не скоро діло робиться. Бажаючи відвідати літоб'єднання е, а немає... керівника (це при наявності численних викладачів філфаку!).
І ще одне. В минулому ро-

Розділ за розділом розкриває перед нами творчість Франка — драматурга, перекладача, критика, літературознавця, вченого. Творчість його була справді титанічна. Людині було дане одне життя, але плоди його варті десяти.

«Література, стояча понад партіями, се тільки ваш сон, се ваша фантазія, але на ділі такої літератури не було ніколи». Цим висловом Франка починається розділ «Франко і українська література». Цією ж настановчою думкою пронизана вся діяльність його в галузі української літератури, справі розвитку якої він віддав всі свої сили і уміння. Історія давньої літератури, Котляревський і Шевченко, Марко Вовчок і Карпенко-Карий, Леся Українка і Коцюбинський, творчість молодих — все це не тільки притягало увагу Франка, але й знаходило завжди вірну оцінку.

Широкі зв'язки І. Франка з російською літературою. «...Твори росіян, писав він, мучили нас, порушували наше сумління, будили в нас чоловіка, будили любов до бідних та покривджених». В творчості Франка знайшли відбиток і багаточислені явища світової літератури...

Перед самою смертю Іван Франко сказав: «Передайте людям, що найулюбленішою моєю молитвою були такі слова: «Люблю Україну, люблю її поневолений катми люд».

Велика любов і великий труд Каменяра не загинули даремно. Оглядаючи ювілейну виставку, уявляєш наочно всю велич його творчого дару. І знову й знову приходять на пам'ять слова В. І. Леніна: «...обращение с революционной проповедью к народу не пропадет даже тогда, когда целые десятилетия отделяют посев от жатвы».

Гр. СИВОКІНЬ.

ці було запропоновано видати альманах університетських авторів. Пропозиція ділова. Але виявилось немає... редактора. І ще немає бажання зайнятися альманахом у громадських організацій університету. Так що історія з альманахом теж перетворюється в казку про білого бичка.

Цього припустити не можна. Яка відносно цього думка комітету комсомолу, буде видно з конкретних дій комітету в цьому питанні.

Л. РУБАНОВА,
Е. КОРОБЧЕНКО,
В. МАТЕЙЧЕНКО,
А. ЖИТНИЦЬКИЙ,
Л. БОЛЕСЛАВСЬКИЙ,
О. РЕШЕТОВ,
студенти філологічного факультету.

Молоде поповнення університету

Закінчила свою роботу університетська приймальна комісія. На протязі 20 днів серпня проходили конкурсні екзамені, сотні абітурієнтів вступали на 9 факультетів університету. В результаті екзаменів студентами зачислено 735 юнаків і дівчат, які бажають стати падегогами, спеціалістами у різних галузях народного господарства і культури.

Колектив студентів поповнився кращими представниками молоді. Серед зачислених 12 членів КПРС і 698 комсомольців, 22 з них — демобілізовані з рядів Радянської Армії, 9 приймали участь у Великій Вітчизняній війні. Серед першокурсників 136 сиріт, батьки яких загинули в роки Вітчизняної війни в боях за свободу і незалежність нашої соціалістичної Вітчизни. 35 вступників прийшли до нас, маючи трудовий стаж 2, 3 і 4 роки. В університет прийнято 230 дітей кадрових робітників, 109 синів і дочок колгоспників.

Хороше поповнення прийшло в університет. Нові студенти сповнені бажання вчитися тільки на «відмінно», оволодівати глибинам науки. Треба тільки допомогти першокурсникам в освоєнні нової методології навчання, специфічної для вищого учбового закладу. Професори і викладачі повинні прикласти всіх зусиль, щоб з перших днів навчання в університеті допомогти молодому попов-

ненню у правильній організації свого часу, щоб студенти-першокурсники з самого початку привчалися працювати наполегливо і систематично.

Громадські організації університету повинні оточити цих студентів постійним піклуванням, увагою, забезпечити їх нормальними житлово-побутовими умовами, досягти того, щоб з самого початку вони активно включились в громадське життя університетського колективу.

Треба, щоб громадські організації допомогли першокурсникам і в створенні у групах, на курсах дружних, працездатних колективів. З перших днів треба попередити можливість відсіву з причин слабкої успішності, недобросовісного ставлення до навчання, до обов'язків студента. Допоможе першокурсникам і широке роз'яснення змісту роботи в студентських наукових гуртках, участі в добровільних товариствах та ін.

Частина юнаків і дівчат, що не пройшли по конкурсу, зараз вже влаштовані на роботу на будівництві нового корпусу університету, на заводах і підприємствах індустріального Харкова. Деякі з них пішли працювати на колгоспні лани Харківщини. Набувши трудового стажу, випробувавши свої сили на виробництві, вони знову придуть в університет, поповнені і знаннями і досвідом.
Р. БОРОДАЄВСЬКИЙ.

З результатів перевірки

Почався новий учбовий рік в університеті. Багато попрацювали за літо господарники для того, щоб добре підготувати аудиторії, лабораторії, учбові посібники, все необхідне для нового навчального року. Багато цінного і розумного внесли вони в справу повного забезпечення учбового процесу.

В аудиторіях хімічного і філологічного факультетів, наприклад, стояли широкі столи, які займали багато місця. За ініціативою тов. Якубовича, до театральних посадочних місць придоблені попітри, і в аудиторіях стало набагато просторніше і зручніше. Значно збільшені аудиторії № 19, № 42 на філологічному факультеті. Це дало можливість вільно вмшувати всіх студентів того чи іншого курсу на загальних лекціях.

Краще стало і в наших студентських гуртожитках. В гуртожитку по Студентській вулиці, № 5 збільшено читальний зал. Красиво і зручно стало в гуртожитку по проспекту Леніна, 20. Тут все готове для забезпечення нормальних побутових умов студентів. Але обідно, що деякі дрібниці забуті. Так, наприклад, тут не помітно частину вікон, і це псує загальне враження.

Звичайно, багато що залежить і від самих студентів. Деякі мешканці не шанують тієї великої роботи, яку провели університетські господарники, не навчилися дорожити державним майном. Так, в кімнаті № 7 (пр. Леніна, 20), де проживають студенти четвертого курсу економічного факультету, брудно, сміття не прибране, на столі — залишки їжі, в кімнаті багато мух. В кімнаті 63 цього ж гуртожитку живуть п'ятикурсники колишнього факультету романогерманської філології Безрідна, Конорева, Залеська. Навряд чи можна знайти ще десь такі безпорядки, як в цій кімнаті. Тут навіть не прибрані ліжка.

Не краще обстоять справи і в гуртожитку фізико-математичного факультету (новий корпус). Так, в кімнаті № 127 студента III-го курсу Червякова не прибирає за собою, безпорядок панує в кімнатах 131, 128. А тут живуть дівчата — студентки другого курсу Бояринова, Григор'єва, Баленко та інші.

Не слідкують студенти за порядком і в побутових кімнатах. Не встигли вони вселитися, а вже камфорки газових плиток поламані (наприклад, в побутовій кімнаті 7-го поверху). Деякі студенти не хочуть додержувати газові плитки в чистоті, заливають їх водою, залишають там лушпиння від картоплі і т. ін.

На перший погляд добре підготувалася до нового навчального року Центральна наукова бібліотека. На столах і на вікнах читального залу багато квітів. Але тут не все благополучно, до прийняття студентів бібліотека готова не повністю. В читальному залі бібліотеки душно: через несправність не працює вентиляція. Давно пора замінити тут віконні рами, але директор ЦНБ т. Гуревич і завгосп Т. Сидоров про це не турбуються. Недивлячись на те, що бібліотека має кошти, ремонт тут не проводять, цілком покладаючись на проректора по господарській частині т. Якубовича. В книжкових сховищах багато пилу, а в ЦНБ є нові пилососи. Лебідка для подачі книг не встановлена. Всі ці недоліки часто, здавалось би, дрібні, будуть заважати нормальному ходу навчання. На нашу думку, вони все ж заслуговують уваги, вимагають негайного усунення.

П. ПОСТОЛАТЬЄВ

За дорученням комісії по перевірці готовності університету до нового навчального року.

«СТАЛІНСЬКІ КАДРИ»
Стор. 3. 10 вересня 1956 р.

Шахраї наживаються по-різному. Один замахається зразу на тисячі, інші, боязливіші, збивають круглу суму по карбованцю. Сергій Іванович, як людина маленька і скромна, і задовольняється маленьким — копійчками (забігаючи вперед, скажемо, що доля у великого і малого прохвоста одна — лава підсудних, але поки що не про це мова).

Так ось про Сергія Івановича. Людина він, повторюємо, скромна і непомітна, мільйонами не ворожає. І філософія його особливою оригінальністю не відзначається. Нею, цією філософією, керувалися ще при дідах наших народні обдирали: не обдуриш — не продаси. Звичайно, зараз важко сказати, від кого саме унаслідував Сергій Іванович подібні погляди на життя, однак факт залишається фактом: він продає і — обдурює.

Але пора відкрити завісу: Сергій Іванович Антонес'ян працює завідувачим в магазині № 66 Дзержинського райхарчоту. Обслуговує цей магазин працівників університету і обслуговує, треба сказати, погано. Що не день — виникають сутічки біля прилавка. Стоячи на варті власної кишені, Сергій Іванович темпераментно відбиває атаки покушів, які намагаються наївно довести йому, що одержання здачі — невід'ємне право споживача.

Ну що таке, питається, 20 чи 30 копійок з однієї кишені? Дурниця, суцця дурниця! І до чого ж

низько треба впасти, щоб вимагати якісь там копійки з продавця. Сергій Іванович до цих пір спляхає рум'янцем обурення, згадуючи, як працівники друкарні Шидловська, Безрідна, Диннік вимагали у нього повністю повернути здачу. Подумайте, яке неподобство!

І що найобідніше, вони не одинокі в своїх вимогах. Такі ж претензії пред'являють і багато інших працівників університету. Претурботливий народ! Тут людина і з спокійними нервами вийде з себе. І як не пробачити Сергію Івановичу лайливе слово, кинуте в обличчя того, хто домагався якоїсь там справедливості. Багато хто чув образливі фрази, що енергійним потоком неслися з-за прилавка. Бувало інший раз, що невтримані покупці примушували шановного продавця вживати і нецензурні вирази.

Е, та хіба перечислиш все те, що чули і бачили стіни маленького магазину.

Як бачимо, шановний тов. Антонес'ян не гребує ніякими засобами для поповнення власної кишені. Ни кнем, так палицею добивається він того, щоб як можна більше грошей обдуреного покупця пристало до його долоні.

Таким чином, моральне обличчя Сергія Івановича нам ясне. Неясним залишається тільки одне — яку кругленьку суму збив цей шахрай від торгівлі? Можливо, про це знають в Дзержинському райторгвідділі?

Л. ДОРОШЕНКО.

ВЕСЕЛА СУМІШ

ЗАКОННЕ ЗІСТАВЛЕННЯ

Молодому студенту, який палко бажав навчитися красномовству, хтось порадив послухати лекції Тимірязева і професора Н.

— Як ви можете називати ці імена разом? — обурився студент. — Великий Тимірязев, а по-

руч — косноязыкий і бездарний професор Н.

— То ж то воно й є, — відповіли йому. — У Тимірязева ви навчитесь, як треба говорити, а в професора Н. — як говорити не треба.

НЕЗАПЕРЕЧНИЙ ДОКАЗ

Один молодий чоловік звернувся до Моцарта з запитанням: «Як писати симфонії?».

— А ви спочатку почніть писати балади, — відповів композитор.

— Але ж ви почали писати симфонії в 10 років, — заперечив йому молодий чоловік.

— Так, — погодився Моцарт, — але я не питав, як їх писати.

ГЕТЕ І КРИТИК

Одного разу Гете гуляв по парку. На вузькій алеї йому зустрівся критик, який завжди дуже різко і негативно відзивався про твори Гете. Критик з пихатим ви-

глядом вимовив: — Я ніколи не даю дороги дурням.

— А я роблю навпаки, — відповів Гете і дав йому дорогу.

Будапештський університет — один з найстаріших вузів Угорщини. Йому вже більше 300 років. Знаходиться він в центрі Будапешта — на лівому боці Дунаю — і розташований в чотирьох великих і кількох маленьких будинках. Він носить ім'я великого угорського фізика Етвеш Лоранда. Ім'я Етвеш Лоранда було присвоєне університету після звільнення Угорщини героїчною Радянською Армією.

Внутрішні і зовнішні сили реакції на протязі віків добивалися зміцнення своїх позицій в університеті. Але тут завжди гучно звучав голос поборників ідей французької революції, борців за національну незалежність країни — відважних проповідників передової наукової думки.

Револуційна мода університету в 1848 році об'єдналася під керівництвом Петефі і сміливо вступила на боротьбу проти національного гноблення, за незалежність і свободу країни. Славні сторінки були вписані в історію університету під час першої пролетарської революції в Угорщині 1919 року. В великій аудиторії («Гойавар») під керівництвом комуністів проходили засідання революційної молі.

Після 1945 року в житті університету пройшли корінні зміни: він став надбанням трудящих. Тепер

тут формується нова соціалістична інтелігенція.

В університеті зараз є філологічний, історичний, юридичний, математико-фізико-хімічний і біолого-геологічний факультети. На кожному з них працюють різноманітні кафедри, при яких створені наукові студентські гуртки. Університет має власну друкарню, де друкується газета «Будапештський університет», різні наукові видання. Кожна кафедра на факультеті має свою бібліотеку і читальний зал. Студенти можуть користуватися і великою загальноуніверситетською бібліотекою.

Університет готує кадри для наукової і педагогічної роботи. Зараз в ньому навчається більше 5000 студентів — в 2 рази більше, ніж до визволення — 1/8 частина всього числа студентів у вузах країни (43 000).

Молоді робітники і селяни, вихідці з робітничого і селянського середовища складають зараз 60% всього складу студентів університету. 80% студентів одержують стипендію, розмір якої залежить від соціального стану студента та його успішності. Крім того, студенти, що досягли найкращої успішності і відзначаються високою свідомістю, одержують стипендію ім. Ракоші.

В Будапештському університеті навчається багато студентів, що

Літературний куточок

Євг. КОРОБЧЕНКО.

Людмила РУБАНОВА.

Д О П О М О Г А

Ніч вже день чудовий поборолася,
Вечір в місті, мов туман розлігся...
А в саду так хороше навколо,
Наче ми в смарагдовому лісі.
Вечір весь нагадує про те ми,
Що вже дні навчання незабаром.
Мовчимо. А на чудову тему
Ні словечка — мову одібрало.
Можна так і літній ранок стріти!
Червонію, друзі, я від сорому.
Та раптово: «Если любит здорово» —
Заспівав хтось, — «пусти не говорить»...
Ми йдемо, і на чудову тему
Ні словечка — пісня ще звучала...
В вечір цей я сів писати поему
Про життя, любов і дні навчання.

Марне прохання

В саду міським фонтан сріблить повітря,
Танцюють краплі на ясніх воді.
З слізьми прохає літо кілька днів
У осіні, що в місті вже помітна,
Бо перше листя падає до ніг.

Ан. ЖИТНИЦКИЙ.

Вышивка

Девушка сидела на балконе,
Вышивала шелковый лоскут.
Маленькие быстрые ладони
Ласково скользили по куску
Белой ткани.

Осторожно пальцы
Потянули нитку за собой.
На шелку, растянутом
на пьальцах,
Появился отблеск голубой.
Быстро заискрилась, заиграла
Гамма всех оттенков и цветов
Отблеском далекого пожара
И дыханьем бешеных ветров.
Только жаль, что ниток
не хватило,
Вышли все, что были под рукою.
...Интересно: все поймет ли
милой,
Прикоснувшись к вышивке
щекой?

Ч о м у ?

В. КАЛАШНИК.

Не знаю, чому серце тане,
Коли побачу я тебе.
Цьому причина ти, кохана,
Чи може небо голубе.
Ні, в тебе очі голубіші,
Такі великі і ясні,
І в них тепла та світла більше,
Ніж в день найкращий навесні.
Чи може білий цвіт каштанів,
П'янкої запахи весни?
Не знаю сам, чому, кохана,
Так неспокійні стали сни.
Твоє лице ніжніше цвіту,
А пишний волос так п'янить!
Ми йдем щасливі, наче діти,
Любов'ю і теплом зігріті,
Ну, як весною не любити?!
Я знаю, чому серце тане,
Коли з тобою ми ідем.
Я так люблю красу весняну,
Але ще більш люблю тебе.

Новый способ

Ш У Т К А

Бьется стих, ему ведь тоже больно,
Но концовки нету, ну хоть плачь...
За окном взлетает мяч футбольный,
Громким криком окруженный мяч.
— Эй, друзья! А ну нельзя ль потише?
(Да куда там, угловой ведь бьют);
Все-таки стихи товарищ пишет,
Так создайте творческий уют.
А зачем мои стихи ребятам,
Если первый гол забит уже.
А мечта моя живет на пятом,
Вон на самом пятом этаже.

И в моих стихах нужды особой
У нее ведь нету, знаю сам.
Только сохну я по той особе
Прямо не по дням, а по часам.
А, быть может, выбежать к ребятам
И, хотя футбол забыт давно,
Срезать мяч, попасть в окно на пятом,
В самое заветное окно.
Хулиганство скажете?... Ну что вы!
А хотя уж... как там не зови,
Очевидно, это просто новый
Способ объяснения в любви.

Будапештський університет

Вузи зарубіжних країн

приїхали з різних країн — китайці, корейці, албанці, фініч, болгарі та інші. Вони також одержують велику державну стипендію.

Часто на факультетах влаштовуються студентські вечори. Університет допомагає молоді знайомитися з культурним життям Будапешта. Крім того, студенти самі активно приймають участь в проведенні культурних міроприємств. Слухачі, що приїхали з різних міст і сіл країни, живуть в гуртожитках, які називаються «колегіями». Більша частина цих «колегій» розташована в найкрасивіших і тихих районах міста.

Важливе місце в житті студентів займає спорт. Багато з них приймають участь в спортивних змаганнях національного і міжнародного масштабу. Чемпіонка Європи по фігурному катанню на коньках Маріанне Надь недавно закінчила фізіологічний факультет; чемпіон Європи і олімпійських ігор І. Дарматі — член команди ватерполістів.

Серед випускників університету багато видатних діячів мистецтва і літератури — поет лауреат премії Кошута Шимон Іштван, літературний критик Понди Пол та інші.

Після успішного закінчення се-

сі студенти під час зимових і літніх канікул відпочивають на державних курортах. Кілька років тому університет одержав власний курорт біля озера Балатон.

На факультетах Будапештського університету працюють і читають лекції видатні угорські вчені, імена і наукові досягнення яких широко відомі за кордоном. Серед них — фізик академік Яноші Лайош, фізик Кароль Новобацкі, математики Ріс Фрідеш і Фейер Ліпот, геолог — автор цінних робіт по геології Угорщини і Єгїту Вадас Елемер, філософ і естетик Дьєрдь Лукач та інші.

Колектив університету за останні роки зміцнює міжнародні зв'язки з учнями Радянського Союзу, країни народної демократії, ряду капіталістичних країн. В останній час на кафедрах університету читали лекції радянські вчені Опарін, Гончаров, Глуценко, англієць Бернал, відомий англійський математик Лібоа, датчанин Дегербол. Немало радянських професорів і доцентів, в тому числі ряд вчених МДУ, приймали участь в роботі університету.

Значна частина професорів і лекторів Будапештського університету працювала в зарубіжних університетах — в Москві, Парижі, Лондоні, Берліні, Римі і т. д. Група молодих викладачів одержала свою наукову підготовку в Радянському Союзі або в країнах народної демократії. Серед них — випускники Московського університету.

Крім наукової підготовки, університет дає своїм студентам і хорошу марксистсько-ленінську загартованість. Величезна більшість професорів, викладачів і студентів намагаються як можна краще вивчити марксистсько-ленінську теорію. Під керівництвом партії вони приймають активну участь у будівництві соціалізму в Угорщині.

І. КІШ,
аспірант філософського
факультету МДУ,

Т. ТОТ,
аспірант біолого-
грунтового факультету МДУ.
(«Московский университет»).

Редактор Г. ПОПОВ.